

APOSTOLIDES

SODBA SODIŠČA (veliki senat)

z dne 28. aprila 2009*

V zadevi C-420/07,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 234 ES, ki ga je vložilo Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) (Združeno kraljestvo) z odločbo z dne 28. junija 2007, ki je prispela na Sodišče 13. septembra 2007, v postopku

Meletis Apostolides

proti

Davidu Charlesu Oramsu,

Lindi Elizabeth Orams,

* Jezik postopka: angleščina.

SODIŠČE (veliki senat),

v sestavi V. Skouris, predsednik, P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas, K. Lenaerts, M. Ilešič in A. Ó Caoimh, predsedniki senatov, R. Silva de Lapuerta (poročevalka), sodnica, J. Malenovský, J. Klučka in U. Löhmus, sodniki,

generalna pravobranilka: J. Kokott,
sodna tajnica: L. Hewlett, glavna administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 16. septembra 2008,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za M. Apostolidesa T. Beazley, QC, in C. West, barrister, po pooblastilu S. Congdona, solicitor, in C. Candounasa, odvetnika,

- za D. C. in L. E. Orams C. Booth in N. Green, QC, ter A. Ward in B. Bhalla, barristers,

- za ciprsko vlado P. Clerides, zastopnik, skupaj z D. Andersonom, QC, in M. Demetriou, barrister,

- za grško vlado A. Samoni-Rantou, S. Chala in G. Karipsiadis, zastopniki,

- za poljsko vlado M. Dowgielewicz, zastopnik,

- za Komisijo Evropskih skupnosti F. Hoffmeister in A.-M. Rouchaud, zastopnika,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalne pravobranilke na obravnavi 18. decembra 2008

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago, prvič, Protokola št. 10 o Cipru iz Akta o pogojih pristopa Češke republike, Republike Estonije, Republike Cipra, Republike Latvije, Republike Litve, Republike Madžarske, Republike Malte, Republike Poljske, Republike Slovenije in Slovaške republike k Evropski uniji in prilagoditvah pogodb, na katerih temelji Evropska unija (UL 2003 L 236, str. 955, v nadaljevanju: Protokol št. 10), in, drugič, nekaterih vidikov Uredbe Sveta (ES) št. 44/2001 z dne 22. decembra 2000 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (UL 2001, L 12, str. 1).

- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med M. Apostolidesom, ciprskim državljanom, ter D. C. in L. E. Orams, poročenima britanskima državljanoma (v nadaljevanju: zakonca Orams), v zvezi s priznanjem in izvršitvijo dveh sodb v Združenem kraljestvu na podlagi Uredbe št. 44/2001, ki ju je izdalo Eparchiako Dikastirio tis Lefkosias (Ciper).

Pravni okvir

Pravo Skupnosti

Protokol št. 10

- 3 Protokol št. 10 določa:

„Visoke pogodbenice so se,

ponovno potrjujoč svojo zavezanost celoviti rešitvi ciprskega vprašanja skladno z zadevnimi resolucijami Varnostnega sveta Združenih narodov ter svojo podporo prizadevanjem generalnega sekretarja Združenih Narodov v tej zvezi,

ob upoštevanju, da celovit dogovor o ciprskem vprašanju še ni bil dosežen,

ob upoštevanju, da je zato treba predvideti odložitev uporabe pravnega reda EU na tistih območjih Republike Ciper, kjer Vlada Republike Ciper ne izvršuje dejanskega nadzora,

ob upoštevanju, da se ta odložitev v primeru dogovora o ciprskem vprašanju prekine,

ob upoštevanju, da je Evropska unija pripravljena sprejeti pogoje takega dogovora skladno z načeli, na katerih temelji EU,

ob upoštevanju, da je treba določiti pogoje, pod katerimi se bodo zadevne določbe prava EU uporabljale glede črte med zgoraj omenjenimi območji in tako območji pod dejanskim nadzorom Vlade Republike Ciper kot tudi območjem Vzhodne suverene cone Združenega Kraljestva Velike Britanije in Severne Irske,

v želji, da bi imeli koristi od pristopa Cipra k Evropski uniji vsi ciprski državljani in da bi predstavljal spodbudo za mir in spravo,

upoštevajoč, da nobena določba tega protokola ne izključuje ukrepov, usmerjenih k temu cilju,

upoštevajoč, da takšni ukrepi ne vplivajo na uporabo pravnega reda EU pod pogoji, določenimi v Pristopni pogodbi, v nobenem drugem delu Republike Ciper,

dogovorile o naslednjih določbah:

Člen 1

1. Uporaba pravnega reda EU se odloži na tistih območjih Republike Ciper, ki niso pod dejanskim nadzorom Vlade Republike Ciper.

2. Svet na podlagi predloga Komisije soglasno odloči o umiku odložitve iz odstavka 1.

Člen 2

1. Svet na podlagi predloga Komisije soglasno opredeli pogoje, pod katerimi se določbe prava EU uporabljajo za črto med območji iz člena 1 in območji, ki so pod dejanskim nadzorom Vlade Republike Ciper.

2. Meja med Vzhodno suvereno cono in območji iz člena 1 se za namene Dela IV Priloge k Protokolu o suverenih conah Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske na Cipru v času trajanja odložitve uporabe pravnega reda EU v skladu s členom 1 obravnava kot del zunanjih meja suverenih con.

Člen 3

1. Nobena določba tega protokola ne izključuje ukrepov za spodbujanje gospodarskega razvoja območij iz člena 1.

2. Ti ukrepi ne vplivajo na uporabo pravnega reda EU pod pogoji, določenimi v Pristopni pogodbi, v nobenem drugem delu Republike Ciper.

Člen 4

V primeru dogovora Svet na podlagi predloga Komisije soglasno odloči o prilagoditvah pogojev pristopa Cipra k Evropski uniji z ozirom na turško ciprsko skupnost.“

Uredba št. 44/2001

4 V uvodnih izjavah od 16 do 18 Uredbe št. 44/2001 je navedeno:

„(16) Medsebojno zaupanje v ustreznost sodnega varstva znotraj Skupnosti opravičuje samodejno priznavanje sodnih odločb, izdanih v državi članici, ne da bi bil za to potreben kakršen koli postopek, razen v primerih njihovega izpodbijanja.

(17) Na podlagi omenjenega načela medsebojnega zaupanja mora biti postopek za izvršljivost sodne odločbe, izdane v eni državi članici, v drugi državi članici učinkovit in hiter. Izvršljivost sodne odločbe mora biti zato razglašena tako rekoč samodejno, zgolj na podlagi povsem formalnega preverjanja predloženih listin, ne da bi sodišče imelo možnost pri tem po uradni dolžnosti uveljavljati kateri koli razlog za neizvršljivost iz te uredbe.

(18) Spoštovanje pravice do obrambe pomeni, da mora imeti dolžnik zoper razglasitev izvršljivosti možnost pravnega sredstva v kontradiktornem postopku, če meni, da obstaja eden izmed razlogov za neizvršljivost. Vlagatelj zahteve mora imeti na voljo pravno sredstvo, če je njegova zahteva za razglasitev izvršljivosti zavrnjena.“

5 Člen 1(1) navedene uredbe določa:

„Ta uredba se uporablja v civilnih in gospodarskih zadevah, ne glede na naravo sodne oblasti. Zlasti ne zajema davčnih, carinskih ali upravnih zadev.“

6 Člen 2 te uredbe določa:

„1. Ob upoštevanju določb te uredbe so osebe s stalnim prebivališčem v državi članici ne glede na njihovo državljanstvo tožene pred sodišči te države članice.

2. Za osebe, ki niso državljani države članice, v kateri imajo stalno prebivališče, se uporabljajo pravila o pristojnosti, ki veljajo za državljane te države.“

7 Člen 22, točka 1, iz oddelka 6 z naslovom „Izključna pristojnost“ v poglavju II Uredbe št. 44/2001 določa:

„Izključno pristojna so naslednja sodišča, in to ne glede na stalno prebivališče:

1) v postopkih, predmet katerih so stvarne pravice na nepremičninah ali najem/zakup nepremičnin, sodišča držav članic, v katerih se nahaja nepremičnina.

Vendar pa so v postopkih, predmet katerih je najem/zakup nepremičnine za začasno zasebno uporabo za največ šest zaporednih mesecev, pristojna tudi sodišča držav članic, v katerih ima toženec stalno prebivališče, pod pogojem, da je najemnik/zakupnik fizična oseba in da imata najemodajalec/zakupodajalec in najemnik/zakupnik stalno prebivališče v isti državi članici.“

8 Člen 34 navedene uredbe določa:

„Sodna odločba se ne prizna:

- 1) če bi bilo njeno priznanje v očitnem nasprotju z javnim redom v državi članici, v kateri se zahteva priznanje;

- 2) če tožencu, ki se ni spustil v postopek, ni bilo vročeno pisanje o začetku postopka ali enakovredno pisanje pravočasno in na tak način, da bi lahko pripravil obrambo, razen če toženec ni začel postopka za izpodbijanje sodne odločbe, čeprav je imel to možnost;

- 3) če je nezdržljiva s sodno odločbo, izdano v sporu med istima strankama v državi članici, v kateri se zahteva priznanje;

- 4) če je nezdržljiva s predhodno sodno odločbo, izdano v drugi državi članici ali v tretji državi glede istega zahtevka med istima strankama, pod pogojem, da predhodna sodna odločba izpolnjuje pogoje za priznanje v državi članici, v kateri se zahteva priznanje.“

9 Člen 35 iste uredbe določa:

„1. Poleg tega se sodna odločba ne prizna, če se ni upoštevalo določb oddelkov 3, 4 ali 6 poglavja II ali v primeru iz člena 72.

2. Pri preverjanju pristojnosti iz prejšnjega odstavka je sodišče ali pristojen organ, pred katerim se zahteva priznanje, vezan na ugotovitve dejstev, na katerih je sodišče v državi članici izvora utemeljilo svojo pristojnost.

3. Brez poseganja v prvi odstavek pristojnosti sodišč države članice izvora ni dovoljeno preverjati. Preizkusa javnega reda iz točke 1 člena 34 ni dovoljeno uporabiti glede pravil o pristojnosti.“

10 Člen 38 Uredbe št. 44/2001 določa:

„1. Sodna odločba, izdana v državi članici in izvršljiva v tej državi članici, se izvrši v drugi državi članici, ko je na zahtevo katere koli od zainteresiranih strank razglašena za izvršljivo v tej državi.

2. Vendar se v Združenem kraljestvu taka sodna odločba izvrši v Angliji in Walesu, na Škotskem ali na Severnem Irskem po tem, ko je bila na zahtevo ene od zainteresiranih strank registrirana za izvršitev v zadevnem delu Združenega kraljestva.“

11 Člen 45 Uredbe št. 44/2001 določa:

„1. Sodišče, pri katerem se vloži pravno sredstvo iz člena 43 ali 44, zavrne razglasitev izvršljivosti oz. prekliče razglasitev izvršljivosti samo na podlagi enega izmed razlogov iz členov 34 in 35. Svojo odločitev mora sprejeti brez odlašanja.

2. Pod nobenimi pogoji tuje sodne odločbe ni dovoljeno preverjati glede vsebine.“

Nacionalno pravo

12 V skladu z nacionalno zakonodajo ostanejo lastninske pravice na zemljiščih, ki so na območjih Republike Ciper, ki niso pod dejanskim nadzorom vlade te države članice (v nadaljevanju: severno območje), veljavne in dejansko obstajajo, kljub vdoru turške vojske na ciprsko ozemlje leta 1974 in vojaški zasedbi dela te države, ki je temu sledila.

13 Člen 21(2) zakona 14/60 o sodiščih v različici, ki se uporablja za spor v glavni stvari, določa, da se tožba, ki se nanaša na katero koli zadevo, povezano z nepremičnino, „vloži pri Eparchiako Dikastirio okrožja, v katerem se nahaja nepremičnina“.

14 S sklepom Anotato Dikastirio tis Kypriakis Dimokratias (vrhovno sodišče), objavljenim 13. septembra 1974 v *Episimi Efimerida tis Kypriakis Dimokratias* (uradni list Republike Ciper), torej po vdoru na severno območje, sta bili okrožji Kirenija in Nikozija združeni.

- 15 V skladu s ciprsko zakonodajo je vročitev pisanja o začetku postopka zakoncu z vročitvijo tega akta drugemu zakoncu veljavna. Če se tožena stranka ne spusti v postopek v desetih dneh od vročitve pisanja o začetku postopka, lahko tožeča stranka zahteva izdajo zamudne sodbe. Spustitev v postopek je dejanje, za katero se ne zahteva predložitev nobenega razloga za obrambo.
- 16 Tožba za razveljavitev zamudne tožbe tožeči stranki nalaga dokazno breme v zvezi s prepričljivo obrambo („arguable defence“).

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

- 17 Postopek pred predložitvenim sodiščem se nanaša na priznanje in izvršitev dveh sodb v Združenem kraljestvu na podlagi Uredbe št. 44/2001, ki ju je izdalo Eparchiako Dikastirio tis Lefkosias (v nadaljevanju: zadevni sodbi), s katerima je bilo odločeno v zvezi s tožbo, ki jo je M. Apostolides vložil zoper zakonca Orams in ki se je nanašala na nepremičnino (v nadaljevanju: nepremičnina).
- 18 Nepremičnina se nahaja v Lapithosu v okrožju Kirenija, ki je del severnega območja. Bila je v lasti družine M. Apostolidesa, ki je v njej živela pred vdorom turške vojske na Ciper leta 1974. Ker je njegova družina pripadala grški ciprski skupnosti, je bila prisiljena zapustiti svojo hišo in se nastaniti na območju otoka, ki je pod dejanskim nadzorom ciprske vlade (v nadaljevanju: območje pod nadzorom vlade).
- 19 Zakonca Orams trdita, da sta nepremičnino kupila leta 2002 od tretje osebe v dobri veri, ker jo je tudi ta pridobila pri organih Turške republike Severni Ciper, subjekta, ki je do takrat ni priznala še nobena država z izjemo Republike Turčije. Poznejše pridobitve naj

bi bile v skladu z zakoni tega subjekta. Zakonca Orams sta si zgradila podeželsko hišo ter pogosto prebivata v nepremičnini, ki je postala njuna počitniška hiša.

- 20 Gibanje oseb med severnim območjem in območjem pod vladnim nadzorom je bilo omejeno do aprila leta 2003.
- 21 Eparchiako Dikastirio tis Lefkosias, ciprsko sodišče s sedežem na območju pod vladnim nadzorom, je 26. oktobra 2004 izdalo pisanja, s katerimi se je začel postopek v zvezi s tožbo, ki jo je zoper zakonca Orams vložil M. Apostolides. Ta pisanja, in sicer po eno za vsakega zakonca, je sodni izvršitelj navedenega sodišča vročil na kraju samem, na naslovu nepremičnine. Obe pisanji sta bili vročeni z osebno vročitvijo L. E. Orams, ki pa je odklonila podpis potrdila te vročitve.
- 22 Sodni izvršitelj L. E. Orams ni obvestil, kdo je ter kakšna je vsebina dokumentov, ki jih vroča, saj so bili ti napisani v grščini, jeziku, ki ga zakonca Orams ne razumeta. L. E. Orams pa je vendarle razumela, da so to uradni in sodni dokumenti.
- 23 Na naslovnici je bilo na obeh pisanjih o začetku postopka v grškem jeziku navedeno, da se je zato, da se prepreči izdaja zamudne sodbe, treba spustiti v postopek pri Eparchiako Dikastirio tis Lefkosias v desetih dneh od vročitve.
- 24 L. E. Orams je kljub težavam pri iskanju na severnem območju grško govorečega odvetnika, ki ima dovoljenje za zastopanje pred sodišči območja pod vladnim nadzorom uspela pridobiti pomoč takega odvetnika, ki se je zavezal, da se bo 8. novembra 2004 spustil v postopek v njenem imenu. Vendar pa se ta odvetnik ni pojavil pred navedenim sodiščem na ta dan, temveč šele naslednji dan.

- 25 Ker se 9. novembra 2004 nihče ni spustil v postopek v imenu zakoncev Orams, je Eparchiako Dikastirio tis Lefkosias na predlog M. Apostolidesa izdalo zamudno sodbo. To sodišče je isti dan zavrnilo pooblastilo, ki ga je vložil odvetnik L. E. Orams, ker je bilo napisano v angleščini in ne v grščini ali turščini.
- 26 Po mnenju predložitvenega sodišča je bilo z zamudno sodbo, ki jo je izdalo Eparchiako Dikastirio tis Lefkosias, zakoncema Orams naloženo:
- porušitev podeželske hiše, bazena in ograje, ki sta jo postavila na nepremičnini;
 - takojšnje priznanje neomejene lastninske pravice na nepremičnini M. Apostolidesu;
 - plačilo M. Apostolidesu različnih zneskov kot posebne odškodnine in nadomestila mesečnega izgubljenega dobička in sicer najemnine, vključno z obrestmi do popolne izvršitve sodbe;
 - opustitev vseh nadaljnjih protipravnih osebnih posegov na nepremičnini ali posegov, ki jih izvede zastopnik, ter
 - plačilo različnih zneskov iz naslova stroškov, vključno z obrestmi na te zneske.

- 27 Zakonca Orams sta 15. novembra 2004 zoper navedeno sodbo vložila ugovor. Eparchiako Dikastirio tis Lefkosias je po opredelitvi zakoncev Orams ter M. Apostolidesa v zvezi z dokazi in trditvami, s sodbo z dne 19. aprila 2005 zavrnilo ugovor zakoncev Orams, v bistvu zato, ker se pri izpodbijanju lastninske pravice M. Apostolidesa nista navajala nobene prepričljive obrambe. Plačilo stroškov pritožbenega postopka je bilo naloženo zakoncema Orams.
- 28 Zadnjenavedena sta zoper sodbo o zavrnitvi njunega ugovora vložila pritožbo. Pritožba je bila zavrnjena s sodbo Anotato Dikastirio tis Kypriakis Dimokratias z dne 21. decembra 2006.
- 29 M. Apostolides je 18. oktobra 2005 predložil dokumente, ki se v Angliji zahtevajo za priznanje in izvršitev zadevnih sodb na podlagi Uredbe št. 44/2001. Master (sodnik) High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division, je s sklepom z dne 21. oktobra 2005 ugotovil, da sta navedeni sodbi v Angliji izvršljivi na podlagi iste uredbe.
- 30 Ker sta zakonca Orams izpodbijala navedeni sklep na podlagi člena 43 Uredbe št. 44/2001, ga je sodnik High Court of Justice razveljavil s sodbo z dne 6. septembra 2006. M. Apostolides je zoper to sodbo pri predložitvenem sodišču vložil pritožbo na podlagi člena 44 navedene uredbe.
- 31 V teh okoliščinah je Court of Appeal (England & Wales), Civil Division, prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. [...]

Ali odložitev uporabe pravnega reda EU na severnem območju na podlagi člena 1(1) Protokola št. 10 [...] preprečuje sodišču države članice priznanje in izvršitev sodne odločbe, ki jo je izdalo sodišče Republike Ciper s sedežem na območju pod vladnim nadzorom in se nanaša na zemljišče na severnem območju, čeprav se tako priznanje in izvršitev zahteva z Uredbo [...] št. 44/2001 [...], ki je del pravnega reda EU?

- 2) Ali člen 35(1) Uredbe 44/2001 upravičuje ali zavezuje sodišče države članice, da zavrne priznanje in izvršitev sodne odločbe, ki jo je izdalo sodišče druge države članice in se nanaša na zemljišče na območju te države članice, ki ni pod dejanskim nadzorom vlade te države članice? Ali je taka sodna odločba zlasti v nasprotju s členom 22 Uredbe 44/2001?

- 3) Ali se lahko skladno s členom 34(1) Uredbe 44/2001 priznanje in izvršitev sodne odločbe sodišča države članice s sedežem na območju te države, ki je pod dejanskim nadzorom vlade te države, pri čemer se sodna odločba nanaša na zemljišče, ki se nahaja na območju, ki ni pod dejanskim nadzorom vlade te države, z obrazložitvijo, da se sodna odločba dejansko ne more izvršiti tam, kjer je zemljišče, čeprav je sodna odločba izvršljiva na območju pod vladnim nadzorom države članice?

- 4) Ali lahko tožena stranka na podlagi člena 34, točka 2, Uredbe št. 44/2001 nasprotuje izvršitvi prvotne zamudne sodbe ali sodbe, s katero je bilo odločeno o ugovoru, ker ji pisanje o začetku postopka ni bilo vročeno pravočasno in na tak način, da bi lahko pripravila obrambo pred izrekom prvotne zamudne sodbe, če

– je bila zoper toženo stranko izrečena zamudna sodba;

- je tožena stranka zato za izpodbijanje zamudne sodbe začela postopek pri sodišču izvora, toda

- njeno pravno sredstvo, ki je bilo obravnavano na popolnem in poštem sojenju, je bilo zavrnilen, ker ni navedla prepričljive obrambe (ki se na podlagi nacionalnega prava zahteva za to, da bi se sodba lahko razveljavila),

Ali dejstvo, da je sojenje vključevalo samo obravnavo odgovora tožene stranke na tožbo, vpliva na odločitev?

- 5) Kateri dejavniki so pomembni za uporabo preizkusa iz člena 34(2) Uredbe 44/2001, ali je bilo toženi stranki ‚pisanje o začetku postopka ali enakovredno pisanje [vročeno] pravočasno in na tak način, da bi lahko pripravil[a] obrambo‘? Zlasti:
- a) Ali je treba, če je bila tožena stranka ob vročitvi seznanjena z dokumentom, upoštevati dejanja (ali opustitve) tožene stranke ali njenega odvetnika po vročitvi?

 - b) Ali so pomembna ravnanja tožene stranke oziroma njenih odvetnikov ali težave, s katerimi so bili soočeni?

- c) Ali je pomembno, da bi se odvetnik tožene stranke lahko spustil v spor, preden je bila izrečena zamudna sodba?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

- 32 Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali odložitev uporabe pravnega reda EU na severnem območju na podlagi člena 1(1) Protokola št. 10 nasprotuje uporabi Uredbe št. 44/2001 za sodno odločbo, ki jo je izdalo ciprsko sodišče s sedežem na območju pod vladnim nadzorom, ki pa se nanaša na nepremičnino, ki se nahaja na navedenem severnem območju.
- 33 Takoj je treba ugotoviti, da akt o pristopu nove države članice temelji predvsem na načelu takojšnje in polne uporabe določb prava Skupnosti v navedeni državi, pri čemer so odstopanja možna le, če so izrecno določena s prehodnimi določbami (v tem smislu glej sodbo z dne 9. decembra 1982 v zadevi Metallurgiki Halyps proti Komisiji, 258/81, Recueil, str. 4261, točka 8).
- 34 V zvezi s tem Protokol št. 10 pomeni prehodno odstopanje od načela, ki je navedeno v prejšnji točki, ki temelji na obstoječem izrednem položaju na Cipru.
- 35 Kot je to poudarila generalna pravobranilka v točki 35 sklepnih predlogov, pa je treba določbe v aktu o pristopu, ki dopuščajo izjeme ali odstopanja od pravil Pogodbe ES, ob

upoštevanju zadevnih določb Pogodbe razlagati ozko in jih omejiti na to, kar je nujno potrebno za dosego cilja (glej po analogiji sodbe z dne 29. marca 1979 v zadevi Komisija proti Združenemu kraljestvu, 231/78, Recueil, str. 1447, točka 13; z dne 23. marca 1983 v zadevi Peskeloglou, 77/82, Recueil, str. 1085, točka 12; z dne 17. januarja 1985 v zadevi Piraiki-Patraiki in drugi proti Komisiji, 11/82, Recueil, str. 207, točka 26; z dne 14. decembra 1989 v zadevi Agegate, C-3/87, Recueil, str. 4459, točka 39, in z dne 3. decembra 1998 v zadevi KappAhl, C-233/97, Recueil, str. I-8069, točka 18.)

36 V zadevi v glavni stvari odstopanja, ki ga določa Protokol št. 10, ne moremo razlagati tako, da nasprotuje uporabi Uredbe št. 44/2001 za zadevni sodbi, ki ju je izdalo ciprsko sodišče.

37 Iz jezikovne razlage člena 1(1) Protokola št. 10 je namreč razvidno, da je odložitev, ki jo določa, omejena na uporabo pravnega reda EU na severnem območju. Vendar pa je v zadevi v glavni stvari, zadevni sodbi, katerih priznanje je zahteval M. Apostolides, izdalo sodišče s sedežem na območju pod vladnim nadzorom.

38 Okoliščina, da se ti sodbi nanašata na nepremičnino, ki se nahaja na severnem območju, ne nasprotuje razlagi, navedeni v prejšnji točki, ker, prvič, ne odpravlja obveznosti uporabe Uredbe št. 44/2001 na območju pod vladnim nadzorom in, drugič, tudi ne zahteva, da se Uredba št. 44/2001 zato uporablja na navedenem severnem območju (glej po analogiji sodbo z dne 1. marca 2005 v zadevi Owusu, C-281/02, ZOdl, str. I-1383, točka 31).

39 Glede na zgoraj navedeno je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da odložitev uporabe pravnega reda EU na severnem območju na podlagi člena 1(1) Protokola št. 10 ne nasprotuje uporabi Uredbe št. 44/2001 za sodno odločbo, ki jo je izdalo ciprsko sodišče s sedežem na območju pod vladnim nadzorom, ki pa se nanaša na nepremičnino, ki se nahaja na navedenem severnem območju.

Vprašanja od drugega do petega

- 40 V zvezi z drugim, tretjim, četrtem in petim vprašanjem je treba pojasniti, da Komisija navaja možnost, da zadeva ne spada na področje uporabe *ratione materiae* Uredbe št. 44/2001. Na podlagi te trditve je treba torej preveriti, ali lahko zadeva v glavni stvari spada med „civilne in gospodarske zadeve“ v smislu člena 1 te uredbe.
- 41 V zvezi s tem je treba poudariti, da ker je treba v kar največji meri zagotoviti enakost ter enotnost pravic in obveznosti, ki za države članice in zainteresirane osebe izhajajo iz Uredbe št. 44/2001, pojma „civilne in gospodarske zadeve“ ni mogoče razlagati kot preprosto navedbo na notranje pravo ene ali druge zadevne države. Navedeni pojem je treba šteti za samostojen pojem, ki ga je treba razlagati s sklicevanjem na, po eni strani, cilje in ureditev navedene uredbe in, po drugi strani, na splošna načela, ki izhajajo iz nacionalnih pravnih ureditev (glej sodbe z dne 14. oktobra 1976 v zadevi LTU, 29/76, Recueil, str. 1541, točka 3; z dne 16. decembra 1980 v zadevi Rüffer, 814/79, Recueil, str. 3807, točka 7; z dne 21. aprila 1993 v zadevi Sonntag, C-172/91, Recueil, str. I-1963, točka 18; z dne 15. maja 2003 v zadevi Préservatrice foncière TIARD, C-266/01, Recueil, str. I-4867, točka 20; z dne 18. maja 2006 v zadevi ČEZ, C-343/04, ZOdl., str. I-4557, točka 22, in z dne 15. februarja 2007 v zadevi Lechouritou in drugi, C-292/05, ZOdl., str. I-1519, točka 29).
- 42 Samostojna razlaga pojma „civilne in gospodarske zadeve“ privede do tega, da so nekatere sodne odločbe zaradi narave pravnega razmerja med strankama ali zaradi predmeta spora izključene iz področja uporabe Uredbe št. 44/2001 (glej zgoraj navedene sodbe LTU, točka 4; Rüffer, točka 14; Préservatrice foncière TIARD, točka 21; ČEZ, točka 22, in Lechouritou in drugi, točka 30).
- 43 Sodišče je tako menilo, da čeprav določeni spori med javnim organom in posameznikom lahko spadajo pod navedeni pojem, pa je drugače, kadar javni organ

ravna v okviru izvajanja državne oblasti (glej zgoraj navedene sodbe LTU, točka 4; Rüffer, točka 8; Sonntag, točka 20; Préservatrice foncière TIARD, točka 22, in Lechouritou in drugi, točka 31).

44 Izvajanje suverenih pravic državne oblasti s strani ene pravdne stranke, ker ta izvaja pooblastila, ki odstopajo od splošnih pravil, veljavnih v razmerjih med posamezniki, namreč ta spor izključuje iz civilnih in gospodarskih zadev v smislu člena 1(1) Uredbe št. 44/2001 (glej v tem smislu zgoraj navedene sodbe LTU, točka 4; Rüffer, točki 9 in 16; Sonntag, točka 22; Préservatrice foncière TIARD, točka 30, in Lechouritou in drugi, točka 34).

45 V zadevi v glavni stvari gre za spor med posamezniki, katerega predmet je pridobitev odškodnine zaradi protipravnega zavzetja nepremičnine, njena izročitev in vrnitev v prvotno stanje ter prenehanje vseh drugih protipravnih posegov. Takšna tožba ni naperjena zoper ravnanja ali postopke, za katere se zahteva izvajanje suverenih pravic državne oblasti s strani ene pravdne stranke, temveč zoper dejanja posameznikov.

46 Zato je treba za zadevo v glavni stvari šteti, da se nanaša na „civilne in gospodarske zadeve“ v smislu člena 1(1) Uredbe št. 44/2001.

Drugo vprašanje

47 Predložitveno sodišče z drugim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali se dejstvo, da sodišče države članice, izda sodno odločbo v zvezi z nepremičnino, ki se nahaja na območju te države, ki ni pod dejanskim nadzorom njene vlade, lahko šteje za kršitev pravila

o pristojnosti, določenega v členu 22, točka 1, Uredbe št. 44/2001, in, zato, lahko upraviči zavrnitev priznanja in izvršitve take sodne odločbe na podlagi člena 35(1) te uredbe.

48 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da člen 22 Uredbe št. 44/2001 vsebuje taksativen in izčrpen seznam izključno mednarodno sodno pristojnih sodišč držav članic. Ta člen le določa države članice, katerih sodišča so pristojna *ratione materiae*, ne da bi bile hkrati razdeljene pristojnosti znotraj zadevne države članice. Naloga vsake države članice je, da določi svojo organizacijo sodstva.

49 Poleg tega načelo prepovedi preverjanja pristojnosti sodišč države članice izvora, določeno v členu 35(3) navedene uredbe – navedeno preverjanje je dovoljeno le ob upoštevanju odstavka 1 istega člena –, preprečuje, da bi se v zadevi v glavni stvari opravilo preverjanje notranje pristojnosti sodišč zadevne države članice izvora.

50 Zato se pravilo *forum rei sitae*, določeno v členu 22, točka 1, Uredbe št. 44/2001, nanaša na mednarodno sodno pristojnost držav članic, in ne na njihovo notranjo sodno pristojnost.

51 V zadevi v glavni stvari ni dvoma, da se nepremičnina nahaja na ozemlju Republike Ciper in da je bilo zato pravilo o pristojnosti, določeno v členu 22, točka 1, Uredbe št. 44/2001, upoštevano. Dejstvo, da se nepremičnina nahaja na severnem območju, bi morda lahko vplivalo na notranjo pristojnost ciprskih sodišč, vendar nikakor ne bi moglo vplivati na cilje te uredbe.

- 52 Glede na zgoraj navedeno je treba na drugo vprašanje odgovoriti, da člen 35(1) Uredbe št. 44/2001 ne dovoljuje sodišču države članice, da zavrne priznanje ali izvršitev sodne odločbe, ki jo je izdalo sodišče druge države članice in se nanaša na nepremičnino na območju te države članice, ki ni pod dejanskim nadzorom njene vlade.

Tretje vprašanje

- 53 Predložitveno sodišče s tretjim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali dejstvo, da sodne odločbe, ki jo je izdalo sodišče države članice in ki se nanaša na nepremičnino, ki se nahaja na območju te države, ki ni pod dejanskim nadzorom njene vlade, dejansko ni mogoče izvršiti v kraju, v katerem se nahaja nepremičnina, pomeni razlog za zavrnitev priznanja ali izvršitve na podlagi člena 34, točka 1, Uredbe št. 44/2001.

– Člen 34, točka 1, Uredbe št. 44/2001

- 54 V skladu s členom 34, točka 1, Uredbe št. 44/2001 se sodna odločba ne prizna, če bi bilo njeno priznanje v očitnem nasprotju z javnim redom v državi članici, v kateri se zahteva priznanje. Člen 45(1) iste uredbe določa isti primer zavrnitve razglasitve izvršljivosti.

- 55 Uvodoma je treba opozoriti, da je treba člen 34 Uredbe št. 44/2001 razlagati ozko, ker pomeni oviro za izpeljavo enega od temeljnih ciljev navedene uredbe (glej sodbe z dne 2. junija 1994 v zadevi Solo Kleinmotoren, C-414/92, Recueil, str. I-2237, točka 20; z dne 28. marca 2000 v zadevi Krombach, C-7/98, Recueil, str. I-1935, točka 21, in z dne 11. maja 2000 v zadevi Renault, C-38/98, Recueil, str. I-2973, točka 26). Glede, podrobneje, uporabe določila o javnem redu iz člena 34, točka 1, Uredbe, se tega lahko uporablja samo izjemoma (glej sodbi z dne 4. februarja 1988 v zadevi Hoffmann,

145/86, Recueil, str. 645, točka 21; in z dne 10. oktobra 1996 v zadevi Hendrikman in Feyen, C-78/95, Recueil, str. I-4943, točka 23; ter zgoraj navedeni sodbi Krombach, točka 21, in Renault, točka 26).

- 56 Čepprav lahko države članice na podlagi pogojev iz člena 34, točka 1, Uredbe št. 44/2001 načeloma prosto določajo, kaj v skladu z nacionalnim pojmovanjem zahteva javni red, pa se za opredelitev obsega tega pojma uporablja razlaga te uredbe (glej zgoraj navedeni sodbi Krombach, točka 22, in Renault, točka 27).
- 57 Zato, čeprav ni naloga Sodišča, da opredeli vsebino javnega reda v državi članici, pa mora kljub temu preveriti meje, znotraj katerih lahko sodišče države članice uporabi ta pojem, zato da zavrne priznanje sodne odločbe, ki jo je izdalo sodišče druge države članice (zgoraj navedeni sodbi Krombach, točka 23, in Renault, točka 28).
- 58 V zvezi s tem je treba poudariti, da člena 36 in 45(2) Uredbe št. 44/2001, s tem da določata, da tuje sodne odločbe ni dovoljeno preverjati glede vsebine, sodišču države, v kateri se zahteva priznanje, onemogočata, da bi zavrnilo priznanje ali izvršitev te sodne odločbe samo iz razloga, ker naj bi obstajalo protislovje med zakonom, ki ga je uporabilo sodišče države izvora, in tistim, ki bi ga uporabilo sodišče države, v kateri se zahteva priznanje, če bi odločalo o sporu. Sodišče države, v kateri se zahteva priznanje, niti ne more preverjati, ali je sodišče države izvora pravilno uporabilo materialno pravo in ali je pravilno ugotovilo dejansko stanje (glej zgoraj navedeni sodbi Krombach, točka 36, in Renault, točka 29).
- 59 Uporaba določila o javnem redu iz člena 34, točka 1, Uredbe št. 44/2001 je upravičena le takrat, ko bi bil s priznanjem ali izvršitvijo sodne odločbe, ki je bila sprejeta v drugi državi članici, nesprejemljivo kršen pravni red države, v kateri se zahteva priznanje, ker bi ta odločba posegala v eno od temeljnih načel. Da se zagotovi spoštovanje prepovedi preverjanja tuje sodne odločbe glede vsebine, mora poseg pomeniti očitno kršitev

pravnega pravila, ki se v pravnem redu države, v kateri se zahteva priznanje, šteje za bistveno ali očitno kršitev pravice, ki je v tem pravnem redu priznana kot temeljna (glej zgoraj navedeni sodbi Krombach, točka 37, in Renault, točka 30).

60 V zvezi s tem sodišče države, v kateri se zahteva priznanje, ne more zavrniti priznanja sodne odločbe, ki jo je izdala druga država članica, le zato, ker meni, da je bilo v tej sodni odločbi nacionalno pravo ali pravo Skupnosti napačno uporabljeno, saj bi bil sicer spodkopan cilj Uredbe št. 44/2001. Nasprotno pa je treba šteti, da v teh primerih sistem pravnih sredstev, ki se uporablja v posamezni državi članici in ki ga dopolnjuje mehanizem predloga za sprejetje predhodne odločbe, določen v členu 234 ES, naslovnikom daje zadostno varstvo (glej zgoraj navedeno sodbo Renault, točka 33). Določilo o javnem redu se lahko uporabi le v primeru, ko napačna uporaba prava pomeni, da se priznanje ali izvršitev sodne odločbe v državi, v kateri se zahteva priznanje, šteje za očitno kršitev bistvenega pravnega pravila v pravnem redu navedene države članice (glej v tem smislu zgoraj navedeno sodbo Renault, točka 34).

61 Predložitveno sodišče v zadevi v glavni stvari, kot so poudarili M. Apostolides ter ciprska in grška vlada, ni navedlo nobenega temeljnega načela pravnega reda Združenega kraljestva, ki bi bilo lahko kršeno s priznanjem ali izvršitvijo zadevnih sodb.

62 Posledično, zaradi neobstoja temeljnega načela v pravnem redu Združenega kraljestva, ki bi bilo lahko kršeno s priznanjem ali izvršitvijo zadevnih sodb, nobene zavrnitve njunega priznanja na podlagi člena 34, točka 1, Uredbe št. 44/2001 ni mogoče upravičiti s tem, da sodne odločbe, ki jo je izdalo sodišče države članice in ki se nanaša na nepremičnino, ki se nahaja na območju te države, ki ni pod dejanskim nadzorom njene vlade, dejansko ni mogoče izvršiti v kraju, v katerem se nahaja nepremičnina. Prav tako zavrnitev izvršitve na podlagi člena 45(1) iste uredbe ne more temeljiti na navedeni določbi.

– Člen 38(1) Uredbe št. 44/2001

- 63 Ne glede na prejšnje ugotovitve je treba opozoriti, da Sodišče lahko v skladu z ustaljeno prakso v okviru postopka na podlagi člena 234 ES iz besedila vprašanj nacionalnega sodišča, ob upoštevanju podatkov, ki mu jih je to predložilo, razbere elemente v zvezi z razlago prava Skupnosti, da bi temu sodišču omogočilo razrešitev pravnega vprašanja, o katerem odloča (glej sodbe z dne 28. januarja 1992 v združenih zadevah *López Brea in Hidalgo Palacios*, C-330/90 in C-331/90, Recueil, str. I-323, točka 5; z dne 30. septembra 2003 v zadevi *Köbler*, C-224/01, Recueil, str. I-10239, točka 60, in z dne 9. novembra 2006 v zadevi *Chateignier*, C-346/05, ZOdl., str. I-10951, točka 18).
- 64 V zadevi v glavni stvari pa, čeprav okoliščina, da zadevnih sodb ni možno izvršiti v državi članici izvora, ne more upravičiti zavrnitve njunega priznanja ali izvršitve na podlagi člena 34, točka 1, Uredbe št. 44/2001, še vedno ostane dejstvo, da bi bila lahko taka okoliščina upoštevana za namene člena 38(1) iste uredbe.
- 65 Na podlagi zadnjenavedene določbe se sodne odločbe, izdane v državi članici in izvršljive v tej državi članici, izvršijo v drugi državi članici, ko so na zahtevo katere koli od zainteresiranih strank razglašene za izvršljive v tej državi.
- 66 Zato izvršljivost sodne odločbe v državi članici izvora pomeni pogoj za izvršitev te sodne odločbe v državi članici, v kateri se izvršitev zahteva (glej sodbo z dne 29. aprila 1999 v zadevi *Coursier*, C-267/97, Recueil, str. I-2543, točka 23). V zvezi s tem, čeprav je s priznanjem sodnim odločbam načeloma podeljena veljavnost in učinkovitost v državi članici, v kateri so bile izdane (glej zgoraj navedeno sodbo *Hoffmann*, točki 10 in 11), pa ni nobenega razloga, da bi se sodbi ob njeni izvršitvi priznalo pravice, ki se ji ne priznajo v državi članici izvora (glej Poročilo h Konvenciji o sodni pristojnosti in izvršitvi odločb s civilnega in gospodarskega področja, ki ga je sestavil P. Jenard (UL 1979, C 59, str. 48)), ali učinke, ki jih sodba iste vrste, izdana neposredno v državi članici, v kateri se zahteva izvršitev, ne bi imela.

67 V zadevi v glavni stvari pa ni mogoče utemeljeno trditi, da zadevni sodbi nista izvršljivi v državi članici izvora.

68 Gre namreč za obsodilni sodbi, za kateri je s potrdilom iz člena 54 Uredbe št. 44/2001 ugotovljena izvršljivost v državi članici izvora na dan izdaje tega potrdila.

69 V zvezi s tem je treba poudariti, da je Uredba št. 44/2001 omejena na urejanje postopka izvršbe na podlagi tujih nalogov za izvršbo in se ne dotika dejanske izvršbe, ki je še naprej urejena z nacionalnim pravom sodišča, ki odloča v sporu (glej sodbi z dne 2. julija 1985 v zadevi *Deutsche Genossenschaftsbank*, 148/84, Recueil, str. 1981, točka 18; in z dne 3. oktobra 1985 v zadevi *Capelloni in Aquilini*, 119/84, Recueil, str. 3147, točka 16, ter zgoraj navedeno sodbo *Hoffmann*, točka 27), ne da bi lahko uporaba postopkovnih pravil države članice, v kateri se zahteva izvršitev, škodila polnemu učinku sistema, določenega z navedeno uredbo za področje izvršbe, z ustvarjanjem dvoma glede načel, ki so bila za to področje izrecno ali implicitno uvedena s samo Uredbo (glej v tem smislu zgoraj navedeni sodbi *Capelloni in Aquilini*, točka 21; in *Hoffmann*, točka 29, ter sodbo z dne 15. maja 1990 v zadevi *Hagen*, C-365/88, Recueil, str. I-1845, točka 20).

70 Okoliščina, da bi tožeči stranki lahko imeli težave pri doseganju izvršitve zadevnih sodb na severnem območju, tema sodbama ne more odvzeti njune izvršljivosti in zato sodiščem države članice, v kateri se zahteva izvršitev, ne preprečuje razglasitve izvršljivosti teh sodb.

71 Glede na zgornje ugotovitve je treba na tretje vprašanje odgovoriti, da dejstvo, da sodne odločbe, ki jo je izdalo sodišče države članice in ki se nanaša na nepremičnino, ki se nahaja na območju te države, ki ni pod dejanskim nadzorom njene vlade, dejansko ni mogoče izvršiti v kraju, v katerem se nahaja nepremičnina, ne pomeni razloga za

zavrnitev priznanja ali izvršitve na podlagi člena 34, točka 1, Uredbe št. 44/2001 niti ne pomeni, da taka odločba ni izvršljiva v smislu člena 38(1) navedene uredbe.

Četrto vprašanje

- 72 Predložitveno sodišče s četrtem vprašanjem v bistvu sprašuje, ali se lahko priznanje ali izvršitev zamudne sodbe zavrne na podlagi člena 34, točka 2, Uredbe št. 44/2001, kadar toženi stranki ni bilo vročeno pisanje o začetku postopka ali enakovredno pisanje pravočasno in tako, da bi lahko pripravila obrambo, če je lahko vložila pritožbo zoper to sodno odločbo pri sodiščih države članice izvora.
- 73 V zvezi s tem je iz uvodnih izjav od 16 do 18 Uredbe št. 44/2001 razvidno, da se s sistemom pravnih sredstev zoper priznanje ali izvršitev odločbe skuša ustvariti ustrezno ravnotežje med, prvič, medsebojnim zaupanjem v ustreznost sodnega varstva znotraj Unije, ki opravičuje, načeloma, samodejno priznavanje in razglasitev izvršljivosti sodnih odločb v drugi državi članici, in, drugič, spoštovanje pravice do obrambe, kar pomeni, da mora imeti tožena stranka možnost pravnega sredstva v kontradiktornem postopku, če meni, da obstaja eden izmed razlogov za neizvršljivost.
- 74 Sodišče je v sodbi z dne 14. decembra 2006 v zadevi ASML (C-283/05, ZOdl., str. I-12041) poudarilo razlike med členom 34, točka 2, Uredbe št. 44/2001 in členom 27, točka 2, Konvencije z dne 27. septembra 1968 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (UL 1972, L 299, str. 32).

- 75 Navedeni člen 34, točka 2, v nasprotju z navedenim členom 27, točka 2, ne zahteva nujno pravilnosti vročitve pisanja o začetku postopka, ampak dejansko spoštovanje pravice do obrambe (zgoraj navedena sodba ASML, točka 20).
- 76 V skladu s členoma 34, točka 2, in 45(1) Uredbe št. 44/2001 je treba namreč priznanje ali izvršitev zamudne sodbe v primeru pravnega sredstva zavrniti, če toženi stranki, ki se ni spustila v postopek, ni bilo vročeno pisanje o začetku postopka ali enakovredno pisanje pravočasno in na tak način, da bi lahko pripravila obrambo, razen če tožena stranka ni začela postopka za izpodbijanje te sodne odločbe pred sodišči države članice izvora, čeprav je imela to možnost.
- 77 Iz tega besedila je razvidno, da je treba zamudno sodbo, izdano na podlagi pisanja o začetku postopka, ki ni bilo vročeno toženi stranki, ki se ni spustila v postopek, pravočasno in tako, da bi lahko pripravila obrambo, priznati, če tožena stranka ni začela postopka za izpodbijanje te sodbe, čeprav je imela to možnost.
- 78 Pravica do obrambe, ki jo je zakonodajalec Skupnosti želel zaščititi s členom 34, točka 2, Uredbe št. 44/2001, je še posebej spoštovana, kadar je tožena stranka dejansko začela postopek za izpodbijanje zamudne sodbe, kar ji je omogočilo uveljavljati, da ji pisanje o začetku postopka ali enakovredno pisanje ni bilo vročeno pravočasno in tako, da bi lahko pripravila obrambo.
- 79 V zadevi v glavni stvari ni dvoma, da sta zakonca Orams začela tak postopek za izpodbijanje v državi članici izvora v zvezi z zamudno sodbo z dne 9. novembra 2004. Zato se ni mogoče veljavno sklicevati na člen 34, točka 2, Uredbe št. 44/2001.

- 80 Glede na zgoraj navedeno je treba na četrto vprašanje odgovoriti, da priznanja ali izvršitve zamudne sodbe ni mogoče zavrniti na podlagi člena 34, točka 2, Uredbe št. 44/2001, če je tožena stranka lahko začela postopek za izpodbijanje zamudne sodbe in če ji je to omogočilo uveljavljati, da ji pisanje o začetku postopka ali enakovredno pisanje ni bilo vročeno pravočasno in tako, da bi lahko pripravila obrambo.

Peto vprašanje

- 81 Glede na odgovor na četrto vprašanje na peto ni treba odgovoriti.

Stroški

- 82 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (veliki senat) razsodilo:

- 1. Odložitev uporabe pravnega reda EU na tistih območjih Republike Ciper, na katerih vlada te države članice ne izvršuje dejanskega nadzora, določena s členom 1(1) Protokola št. 10 o Cipru iz Akta o pogojih pristopa Češke republike, Republike Estonije, Republike Cipra, Republike Latvije, Republike**

Litve, Republike Madžarske, Republike Malte, Republike Poljske, Republike Slovenije in Slovaške republike k Evropski uniji in prilagoditvah pogodb, na katerih temelji Evropska unija, ne nasprotuje uporabi Uredbe Sveta (ES) št. 44/2001 z dne 22. decembra 2000 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah za sodno odločbo, ki jo je izdalo ciprsko sodišče s sedežem na območju otoka pod dejanskim nadzorom ciprske vlade, ki pa se nanaša na nepremičnino, ki je na navedenih območjih.

2. Člen 35(1) Uredbe št. 44/2001 ne dovoljuje sodišču države članice, da zavrne priznanje ali izvršitev sodne odločbe, ki jo je izdalo sodišče druge države članice in se nanaša na nepremičnino na območju te države, ki ni pod dejanskim nadzorom njene vlade.
3. Dejstvo, da sodne odločbe, ki jo je izdalo sodišče države članice in ki se nanaša na nepremičnino, ki je na območju te države, ki ni pod dejanskim nadzorom njene vlade, dejansko ni mogoče izvršiti v kraju, v katerem je nepremičnina, ne pomeni razloga za zavrnitev priznanja ali izvršitve na podlagi člena 34, točka 1, Uredbe št. 44/2001 niti ne pomeni, da taka odločba ni izvršljiva v smislu člena 38(1) navedene uredbe.
4. Priznanja ali izvršitve zamudne sodbe ni mogoče zavrniti na podlagi člena 34, točka 2, Uredbe št. 44/2001, če je tožena stranka lahko začela postopek za izpodbijanje zamudne sodbe in če ji je to omogočilo uveljavljati, da ji pisanje o začetku postopka ali enakovredno pisanje ni bilo vročeno pravočasno in tako, da bi lahko pripravila obrambo.

Podpisi